

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาวิธีแก้ปัญหาที่สนองต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน นักบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 63 คน และผู้ปกครองเด็ก จำนวน 936 คน รวมทั้งสิ้น 1,011 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่มดังนี้

2.1 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ นักบริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็ก ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ . 2542 : 148) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็ก จำนวน 56 คน และผู้ปกครองเด็ก จำนวน 274 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนนักบริหารการศึกษาและนักวิชาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้ประชากร รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 334 คน

รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม แสดงในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำบล

ที่	ตำบล	กลุ่มตัวอย่าง นักบริหารการศึกษา		กลุ่ม ตัวอย่าง ผู้ดูแลเด็ก	กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง เด็ก	รวม
		นักบริหารบริหาร การศึกษา	นักวิชาการ ศึกษา			
1	อบต.ดงพลอง	1	-	16	68	85
2	อบต.หัวฝาย	1	1	18	83	103
3	อบต.แคนคง	1	-	11	56	68
4	อบต.สระบัว	-	-	11	67	78
รวมทั้งสิ้น		3	1	56	274	334

2.2 กลุ่มที่ใช้การสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็น
ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนคง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมี
รายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ในเรื่องข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีดังนี้
เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการ
ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนคง จังหวัดบุรีรัมย์
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยมี
เกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5   หมายความว่า มีระดับปัญหา/ความต้องการมากที่สุด
- 4   หมายความว่า มีระดับปัญหา/ความต้องการมาก
- 3   หมายความว่า มีระดับปัญหา/ความต้องการปานกลาง
- 2   หมายความว่า มีระดับปัญหา/ความต้องการน้อย
- 1   หมายความว่า มีระดับปัญหา/ความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – ended Form) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

1.2 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยแก้ปัญหาที่ตอบสนองความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.2.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีแก้ปัญหาที่ตอบสนองความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

1.2.2 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และวิเคราะห์เอกสาร เพื่อเสนอแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข

1.2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ครบสภาพและปัญหา เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

2.4.1 นายสมเกียรติ ไพโรจน์ วุฒิศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านขามพิมาย เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

2.4.2 นางอัจฉรา ฤทธิธ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต (ก.ศ.ม.) สาขา การศึกษาดำแหน่งครู โรงเรียนบ้านขามพิมาย เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาอนุบาล

2.4.3 นางเพ็ญพร วัฒนกุล วุฒิปริญญาตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) สาขา รัฐศาสตร์ ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดงพลอง เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาศูนย์เด็กเล็ก

1.2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2.6 นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักบริหารการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .9389 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ในเรื่องข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งมีดังนี้ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาที่ตอบสนองความต้องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปใช้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหาร ผู้บริหารการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก และ ผู้ปกครองเด็ก องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 นำหนังสือไปขอความอนุเคราะห์จาก ผู้บริหารการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก และ ผู้ปกครองเด็ก องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมแบบสอบถามจำนวน 334 ฉบับ เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

2.3 ติดตามผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนด้วยตัวเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.2 ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จบการสัมภาษณ์

2.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

2.4 การสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้จดบันทึกและบันทึกเทปไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

1.2 กรอกรหัสแบบสอบถาม

1.3 กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล

1.4 ประเมินผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบคำอธิบาย

2. ศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแควนคง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความเห็นของนักบริหารการศึกษา ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเด็ก วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended Form) ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4. เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลแบบสอบถาม การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:163)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ระดับปัญหา/ความต้องการมากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับปัญหา/ความต้องการมาก
2.51 – 3.50	ระดับปัญหา/ความต้องการปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับปัญหา/ความต้องการน้อย
1.00 – 1.50	ระดับปัญหา/ความต้องการน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยถอดข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเทปมาพิจารณาร่วมกับการจดบันทึกของผู้วิจัย แล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน

2.2 วิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน (Inductive Method) บรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ใช้ดังนี้

หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_t^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง